

# Zgodnja

# DANIČA.

## Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gld. 60 kr., za pol leta 2 gld. 40 kr., za četert leta 1 gld. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gld., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXXII.

V Ljubljani 31. prosinca 1879.

List 5.

### Papeževa enciklika.

(Dalje.)

On namreč, ki je vse vatvaril in vlada, je v svoji modri previdnosti vravnal, da to kar je naj spodnjega po srednjem, in kar je srednjega po naj gornjem — vsako k svojemu namenu pride. Kakor tedaj je hotel, da celó v nebeškem kraljestvu naj bodo verste angelov, med seboj različne in eni drugim podložni, kakor je tudi postavil razne stópne redov in različnost služb, ter niso vsi aposteljni, ne vsi učeniki, ne vsi pastirji (1. Kor. 12), enako je v deržavljansem družbinstvu vravnal več stanov, ki so v časti, pravicah in moči med seboj različni, ter da je deržava — kakor Cerkev — eno telo, ki obsega več udov, eni imenitniši memo drugih, pa vsi med seboj potrebni in skerbni za občinski blagor.

Da pa bi vodniki narodov sebi podeljeno oblast rabili v spodbudo in ne v razdjanje, Cerkev silno primérno spominja, da tudi poglavarje čaka ostrost najvišega Sodnika, in z besedami božje Modrosti v Božjem imenu kliče vsim: *Nastavite ušesa vi, ki čez množice gospodujete in si dopadate v trumah narodov; ker Gospod vam je dal oblast, in mogočnost Najvikši, kateri bo vaše dela preiskoval, in vaše misli pregledoval... Zakaj naj ostrejši sodba se godí njim, ki so predpostavljani... Ker Bog ne bo nikomur gledal na obraz, in ne bo se bal mogočnosti nobenega, zakaj on je nizkega in mogočnega vstvaril, in za vse enako skerbí; mogočnejših pa močnejši terpljenje čaka.* (Modr. 6.) Ako pa bi vendar katerikrat knezi oblast rabili prederzno in čez mero, nauk katoliške Cerkve ne pu-ti samovoljno zoper nje se vzdigovati, da se mir in red še huje ne razdira in družbinstvo še večí škode ne terpi. Ako bi prišlo do tega, da se nobeno drugo upanje ne kaže več, učí ona, da naj se z zaslugami keršanske poterpežljivosti in z živimi prošnjami k Bogu pomoč pospešuje. Ako sklepi postavodajavec in knezov kaj vterdijo ali zopovejo, kar božji ali natorni postavi nasprotuje, opominja čast keršanskega imena, dolžnost in apostoljski nauk, da moramo bolj Bogu kakor pa ljudém pokorni biti. (Dj. ap. 5, 29.)

Cerkve blaženo moč pa, ktera se istéka na naj bolje vravnaje in ohranjenje občinske družbe, mora čutiti in skušati tudi domače občinstvo, ki je vir vsake deržave in vsakega prava. Veste namreč, častitljivi Bratje, da prava razmera tega družbinstva se po tirjatvi

natornega prava v prvo opéra na nerazrešljivo zvezo moža in žene, in se spopolnuje z medsebojnimi dolžnostmi in pravicami med starši in otroci, med gospodarji in služabniki. Veste tudi, da po zahtevah socializma se ta zveza skorej čisto razreši; ako se namreč zgubi terdnost, ktero (ta zveza) iz verskega zakona zajema, ni drugač razun, da odjenjuje celó oblast očetova do otrók, in dolžnosti otrók do staršev. Nasproti pa Cerkev učí, da v vsem častitljivi zakon (Hebr. 13), kterege je Bog sam že v začetku sveta za razširjanje in ohranjenje človeškega rodú postavil in za neločljivega določil, je postal še terdnejši in svetejši po Kristusu, ki mu je podelil vrednost zakramenta in je hotel, da bodi podoba njegove zveze s Cerkvijo. Tako tedaj kakor je Kristus po nauku apostolovem (Ef. 5) glava Cerkve, tako je mož glava žene, in kakor je Cerkev podveržena Kristusu, ki jo z naj čistejši in vedno ljubeznijo obsega, tako naj bodo žene svojim možém podložne, in le-ti nasproti naj jih z zvesto in stanovitno ljubeznijo ljubijo. — Enako Cerkev vravnava očetovsko in gospodarsko oblast, da otroke in služabnike more v strahu ohraniti, pa vendar čez mero ne sega. Zakaj po katoliških pismih se v starše in gospodarje izteka nebeškega Očeta in Gospoda oblast, ktera torej od njega jemlje ne le svoj začetek in moči, ampak tudi svojo natoro in lastnijo mora jemati. Torej apostelj opominja otroke, da naj bodo pokorni staršem svojim v Gospodu, ter naj spoštujete očeta in mater, ktera je prva zapoved v obljudi. (Ef. 6.) Staršem pa zapoveduje: *In vi očetje, nikar ne dražite svojih otrók k jezi, temuč redite jih v podučevanji in svarjenji Gospodovem.* (Ef. 6.) Dalje pa pred služabnike in gospodarje ravno ta apostelj stavi božjo zapoved, da *morajo pokorni biti telesnim gospodarjem kakor Kristusu, da jim morajo služiti z dobro voljo, kakor Gospodu; uni pa morajo opustiti žuganje, vedoč da je on Gospod vsih v nebesih, in da pri Bogu ni zunanje veljave ljudí.* (Ef. 6.)

Ako bi vse to po božji volji spolnovali vsi posamezni, ktere tiče, bi v resnici bila vsaka družina nekaka podoba nebeške hiše, in prelepe od tod izhajóče dobrote bi ne ostale le snotraj med domačimi sténami, temuč obilno na deržave bi se izlivala.

(Dalje sledí.)

## **Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov kersanstva. II.**

### **1. Marija in otroci.**

(Konec.)

3. In ravno zato slednjič Marija tako zelo skerbi za mladino, ker vé, v koliko strašnih nevarnostih je, napraviti ta Njej naj ljubši zaklad.

Naj hujši sovražnik neskušane mladine je hudobni duh. V svoji peklenski zvitosti in hudobiji je sklenil, zlasti mlade ljudi povsod zalezovati in očesa ne odverniti od njih, dokler niso pridobljeni. In zakaj pač? Že zato, ker v nevošljivosti ne more terpeti, da bi bil kdo v rajski nedolžnosti srečen in vesel, ker mora sam v strašnem ognju škripati in tuliti. Razun tega si pa tudi hudobni duh misli: „Ako si enkrat pri človeku mladost pridobim, mi skor gotovo ne uide njegova duša.“ In ta njegova misel nikakor ni prazna. Ko je mlad človek zapeljan ter pridobljen za greh ali celo za strastno navado, o potem se ne bo z lepa povernil strah Božji in bogoljubnosti nebeški mir v njegovo raztergano serce; pravo poboljšanje je potem silno težko in se le redkokrat popolnoma zverši. Vse življenje je nekako ostrupljeno, in v mladosti privajeni greh se večkrat še v starosti ne popusti vsled besedi sv. pisma: „Mladeneč, vajen svoje poti, tudi v starosti z nje ne stopi!“ (Preg. 22, 6.) In domač pregovor je: Kar se Janezek nauči, to Janez zna. Kdor je v mladosti merzel za vero, čednost in pobožnost, bo v starosti ostal tudi še merzel in ledén. Vse se mu bo bolj mudilo, le služba božja, verske vaje in bogoljubnost mu bo na drugem, tretjem, desetem, na zadnjem mestu. Vse to hudobni duh dobro vé in ne izpusti nobene priložnosti, kjer mu je količkaj mogoče mladostni nedolžnosti zanjke nastavljati.

Uboga mladina, kdo te bode varoval zoper tako zvitega in mogočnega sovražnika? Marija ti je dosti močna pomočnica in varbinja. Če imaš le kaj dobre volje, odkritoserčne ljubezni in časti do Marije v mladem svojem sercu, pa se ti ni treba bati hudobnega sovražnika. Žive stvari se tako ne boji kakor Marije, in tako rad ne beži! Ginljivo je, kar se bere o življenji častitega brata Franciška iz reda Karmelitov. Ta sveto-priprosti brat je Marijo priserčno ljubil in detinsko častil. V svoji celici je imel prav lepo podobo Matere Božje, ktero je imel v posebni časti. Ob enem je imel pa tudi še tablico, na kateri je bil narisan hudobni duh v gerdi, ostudni podobi. Kadar je šel ta brat iz celice po svojem pravilu, obesil je tablico pod podobo Matere Božje ter prav priprosto molil: „Ljuba Mati Božja! Straži mi tega sovražnika, da mi nikjer ne bo mogel škodovati!“ V tem je silno lep in koristen nauk za-te, ljuba mladina! Dokler si v varstvu Marijnem ti peklenski sovražnik ne more škodovati, kajti sv. Alan pravi: „Satar beži, pekel se trese, kadar kličem: Ave Maria!“

Drugi grozoviti sovražnik neskušane mladine, kateri pa prav za prav ni nič družega, kakor le pomočnik, le hlapec hudobnega duha, je hudobni svet, t. j., sprideni, brezvestni, grešni ljudje po svetu. Ta sovražnik je enako zvit in sleparsk, sej že sv. pismo pravi: „Otroci svetá so po svoje bolj prebrisani, kakor otroci luči!“ Svet zna prav mojstersko goljufovati in loviti, pripravlja satanu kaj bogato žetev. Pa kako naj lože? — Pri mladini, pri otrocih začne, ker dobro vé, da nezvedena mladina se dá naj lože zapeljati, ravno zato, ker je še slabotna, pa vendar preveč živa, lahkomisljena in nestanovitna, in ker še ne pozná strašnih nevarnosti in sovražnikov, brezštevilnih mréz in zanjki njej povsod nastavljenih.

In tu noče zviti svet opustiti vgodne priložnosti, marveč skuša že mlado serce popolnoma okužiti in spriditi; prizadeva si zadušiti, kar je dobrega v njem, strasti pa in hudo nagnjenje vzbuditi in tako nežno, mehke serce za hudo vneti in pridobiti.

Zlasti se hudobni svet poslužuje treh pripomočkov: slabega zgleda, sladkega vabljenja in pikrega zasmehovanja. — O ljuba mladina! kako se mi smiliš, da bi kervave solze točil za-te, ako premišlujem nevarnosti tvoje lepe nedolžne duše! Oh v sredi med spridenimi ljudmi moraš živeti, in gledati slabe izgledke krog in okrog; gledati, kako se greh in nevera šopiri, nedolžnost, pobožnost in prava vera pa tolikrat zaničuje in zametuje v besedi in pisanji in djanji; gledati toliko preslepjenih, kateri brez vzvišenega čutila le za grešnim veseljem hitijo! To je huda skušnjava tudi za-te; večkrat ti že skor pride na misel, da moraš tudi ti tako delati, kakor drugi, in že vzdigaš nogo — že hočeš prestopiti z ozke steze na široko cesto in pridružiti se brezštevilni druhalci, ki se proti pecku dervi! — Poleg tega prihajajo nad-te še goljufive vabila in obljube, lepe besede in prilizovanja, premočljive darila in vse, kar svet ima, da bi te prav gladko na léd speljal, kakor govori sv. pismo: „Sladke besede ima sovražnik na svojih ustnicah, v svojem sercu pa misli, kako bi te v brezno pahnil!“ — Še več; če svet s tem dvojnimi orožjem ne doseže svojega namena, poskuša še en pripomoček, ki je večkrat naj nevarniši, namreč zaničljivo posmehovanje sumljive bistrumnosti. In tacih ljudi se nikjer ne manjka, kateri so sami spridenega serca, in zato čednost in nedolžnost zaničujejo in pobožne smešne delajo. Ali ni v toliki nevarnosti nobene pomoči?

To so gotovo velike, grozovito velike nevarnosti za otroke. Kje hočejo iskati pomoči, pribežališča, da ne poginejo? Kaj bi opráševali, kje? Sej je to že naravno, očitno, da v nevarnosti pribeži dober otrok k svoji materi; in kolikor večja je nevarnost, toliko tesnejše se je oklepa, tem zaupniše k nji tiši. Tako naj bo tudi v dušnih potrebah! K Mariji pritecite vsi, kateri ste v dušni nevarnosti! Brez nevarnosti pa ni nobeden, zlasti v mladosti ne; toraj vsi, prav vsi, ki hočete ostati dobri — pribežite k Mariji! Ona vas more, Ona vas hoče varovati. Slavni dušni vodnik sv. Vincencij Fererij, ki je toliko duš za nebesa pridobil, je imel navado na prižnici in v spovednici zopet in zopet ponavljati: „Ljubi moji otroci! ljubite Marijo, če ne, ste zgubljeni; častite vsak dan Marijo, potlej boste ostali v čednosti in se zveličali.“ To sredstvo je spoznal ta mož po volji Božji za naj boljše, da se po njem obvaruje neskušena mladina pohujšanja in zapeljanja, in da si ohrani nedolžnost in priprostost serca. — Angeljsko čisti mladeneč Janez Berhman iz Jezusove družbe, ki je v svojem 21. letu sveto umerl ter mladici zapustil prelép izgled, je bil posebno goreč častivec Marijin; imel je navado reči: „Tako dolgo se imam bati za svoje zveličanje, dokler nimam prave pobožnosti do Marije.“ Večkrat je s solznimi očmi rekel: „Marijo hočem ljubiti, Marijo hočem ljubiti!“ To detinsko čedenje je bilo obilno poplačano: ohranil je naj dražji zaklad, ki ga je imel, svojo nedolžnost. Nekaj ur pred smertjo je rekel predstojništvu, da, kolikor se more pred Bogom spominjati, svoje vesti ni nikdar omadeževal z nobenim velikim grehom. „In za to veliko milost, je pristavil bogoljubni mladeneč, se za Bogom nimam nikomur družemu zahvaliti, kakor svoji ljubi materi Mariji.“ Tako je rekel in njegova lepa duša je šla k presv. Devici med angelje.

Tako umirajo Marijni otroci, kateri se v otročji nedolžnosti greha skerbno varujejo in Marijo častijo. Enakih zgledov vam imam namen še veliko pokazati.

## Slovinci in svetliča na Nemškem.

(Konec.)

Pomočki za take sprejeme nabirali so se (n. pr. 1559—1594) iz prostovoljnih darov, iz dohodkov v gostilnicah, iz dobička pri prodajanih voščenicah, ktere so včasih bile prav težke, n. pr. leta 1657 tehtale so nektere po 13, 20, 22, 26, 62 liber. Verh tega se je prigodilo, da je plemenita in bogata gospôda prihajala gledat slovenskih razvedril in kratkočasnic ter je za nje potnike bogato obdarovala. To je bil tudi vsrok, da jih je veliko ostajalo v Kolinu ter niso potovali dalje do Čaha, če prav jih je enako tamkaj čakal bogat sprejem, vendar le za kratek čas.

Toda ne le za telesno življenje našli so hrane, temuč tudi za duhovno. Vstanovljeno bilo je namreč več beneficij, pri kterih je bil stalno nameščen duhoven za nenemške božjepotnike. Tako je kralj Karol IV leta 1362 vstanovil oltar sv. Venceslava za duhovnika večdega češčine, a kralj Ljudovik 1374 ogersko kapelo s dvema rektorjema za potnike iz krajev krone sv. Štefana. Mesti Ljubljana in Kranj vstanovili ste 1495 slavenski oltar, pozneje beneficij ss. Cirila in Metoda za slovenščine zmožnega kapelana. Ker so pa s romarji prihajali tudi domači svečeniki, je za spokornike bilo v resnici vse bogato obskerbljeno.

Na pot podajali so se iz svoje domovine posamesniki, ali njih po dva, pa tudi po več. Zbirali so so v Andernaku ob Reni, kjer so imeli shranjene križe in zastave. V lepem redu obhajali so 18. maja slovesni vhod v Kolin, da pozdravijo moči ss. 3 Kraljev. V mestu izvolili so si izmed sebe ljudi, kterim je bila isročena skerb za občni red, pa tolmača. Ti dobili so 12 starih, skušenih mož za svetovalce.

Valed obrednika bila je tolmaču naloga, da opravlja molitve pred jedjo in po jedi, in sicer 1. da izreče zahvalo Bogu vsemogočnemu za prejete dobrote; moral je 2. moliti za Nj. papeževo svetost in za cesarjevo veličastvo; 3. za kralje, kneze in vse stanove; 4. za plemenitaše, za blagorodno gospôdo, župane, za provizorje; za vse plemenitnike in velikaše kraljevega mesta Kolina; 5. za mir in jedinstvo kerščanskih vladarjev, za vse potrebe katoliške Cerkve; 6. za verte, travnike, vinograde, polja in za vse proizvode zemeljske; 7. za vse dobrotnike, za vstanovitelje svetih krajev in hospitalov (sprejmiš); 8. za vse potrebe, to dušne to telesne. — Razun teh skupnih molitev moral je še vsakdo opravljati svoje osebne pobožnosti in z večerno molitvijo posloviti se od svetla belega dneva.

Tekom svetega časa obiskovali so v svečanih obhodih razna svetišča, darovali v 7—10 cerkvah velike voščence, v katere je včasih bil vtianjen tudi denar.

K sklepu (29. rožnika) ogledali so si še zaklade v stolnici. Po tem so zapustivši Kolin vernili se nekteri domu, drugi pa proti Čahu, kjer so ostali 4 do 5 dni; od tod podali so se do Trevira (Trier), kjer se je božja pot sklenila, a vsakdo se je po svoji volji odpravil po svojih potih in opravilih.

Nastali so za Cerkev bolj viharni časi; tudi bogoljubnost začela je pešati. Mnogi opravljali so pobožnost po plačanih najemnikih; zopet druge vabila je prijetnost potovanja in brezskerbnega življenja, večino gnali so proticerkveni nagibi (?). \*) „Qui multum peregrinantur, raro sanctificantur“ — tako je že rekel blaženi Tomaž Kempčanin. Vlada je s določilom 17. mal. travna

\*) Da bi ravno večino bili gnali „proti-cerkveni nagibi“, ni lahko verjeti. Ali niso morebiti taki ugovori bili tudi preteveze vladi za določila, ki sledé nadalje? Vr.

1772 dovolila le še velike procesije iz Beča in Gradca v Marijino Celje, a sabranila vsa božja pota, pri kakoršnih je kdo moral na tujem biti čes noč. Dekret od 11. rožnika 1773 prepoveduje tudi posamesnikom romanti čes deželno mejo.

Vido Fischer, „Dolmaetsch bei der all 7jähri gen Köllner am Rhein Wallfahrt“, poslal je leta 1775 do cesarice Marije Teresije pismo, v kterem „ponižno na kolenih“ prosi za 150 gl. kot vstanovljeno odškodnino za potne stroške. Trikrat že, pravi, opravljal je službo tolmača (med 1755—1769). V tem času je prišel „na beraško palico z ženo in otroci“; za sledeče leto 1776 pa se spet napravlja na pot, a nema podpore. Ta prošnja bila je zopet voda na mlin za poostreno prepoved od 13. vinotoka 1775, ktera vsled dekreta 30. prosenca 1776 veljá „za vse čase“. Kolinem bilo je to po volji, ker je hospitalu vsled tega ostajalo letnih 1200—1300 tolarjev; leta 1769 izdalo se je celó 2200 tolarjev. Česki in slovenski oltar odpravili so že 1734, a vstanove sje-dinili so s oltarjem sv. Križa.

\* \* \*

To je posnetek spisa v „Monatsschrift für die G-schichte Westdeutschlands“, str. 436—466. V neke. časopisu bral sem, da je sestavek posebej ponatianjen; zahteval sem ga, pa ga nisem dobil. Knjižar poslal mi je 7.—9. zvezek imenovanega mesečnika za 1 gl. 80 ald. — Ne bi li se po domačih kronikah kaj več svodelo o tem, kar je dr. Luschin nabral na ptujih tléh?

M. K.

## Gospodem hčnjakom.

(Pisano pred več kot 70 leti.)

Presvitli, sedaj velemožni gospodje!

Vi ste pri velikem opravilu, pri osvitljevanji sveta svoje premoženje že do čistega pognali. (Ali ne mara s „švindelnimi“ materielnimi v svesi s duševnimi?) Zato Vam revežem ponudim ves svoj saklad, ki je precej velik in silo dragocén.

Ali se Vam kaj sjasnuje, kaj da menim? — Človeški um se razsvitljuje le samo s resnico: in Vi, Vi pa rabite le samo sleparstvo in laži (in s tem hočete svét razsvetliti?!). Ni li jasno znamnje časa, da Vam je do čistega pošla zaloga resnic, če ste je že kdaj kaj imeli? (Morebiti, dokler ste še katekizem čitali in verovali.)... Nesrečni gospodje! Smilite se mi, ko Vas vidim na bobnu! Kaj je početi? Tako nadaljevati naj Vam svetuje Vaš naj večí sovražnik, — jas ne. Kajti prej ali poznej bode svet, ki ste ga dosdaj s sleparijami in lažmi „razsvitljevali“, prav živo občutil, da Vaš um je čisto brez luči, da le po mraku in temoti blodite; in potem — — —?

Za vse na zemlji in na nebu: pridite sami v okom svoji lastni sramoti... Kako rad bi Vam pravi saklad odperl; s kolikim veseljem Vam iz njega toliko podelil, kolikor zahtevate. In verjemite mi, to je perva in naj potrebníši zaloga, ki si jo mora vsak najpred oskerbeti, ako hoče svet razsvitljevati spodobno in koristno... (Prevdari to, predno bereš naslednji stavek, dobro pomisli!...)

Kajti razsvitljenje, ktero napravijo verske resnice, je naj blagše in naj koristniše razsvitljenje, — in vse osvetljenje ali olika brez vednosti vérskih resnic je prazna olika. \*) (Le počasi s šalo, — to niso moje be-

\*) Španjako časništvo se ravno pečá s svobodo, ki je v novo podeljena cerkvenim redovom (se vé, da ne po Bizmarku

sede, kajti pred 70 leti me še ni bilo na svetu, in umni možje so tudi takrat že kaj vedili.)

Preteza se sicer, da keršanska vera človeku uma ne olika, češ, da ga še le otemnuje. Zakaj neki? — Zato boje, ker njene resnice zahtevajo, da se mora verovati, ne pa da se mora vera zapopasti.

Čudno! Verjetje, ki se opéra na veljavo ljudi ali na spričevanje počutkov, boje um raznotero osvetljuje; verjetje, ki se opéra na veljavo Božjo, pa bi ne imelo v sebi razsvitljavne moči! Vera božja tedaj premore mar manj, kakor človeška verjetnost, ali spričevanje počutkov?

Študiram zgodovino in naravstvo. V tem verjamem pričevanju zgodovinarjev, če tudi niso nezmotljivi, — verjamem svojim in tujim počutkom, ki niso manj smoti podverženi; ako pa študiram vérske nauke in te resnice sarad skozi in skozi nezmotljivih spričevanj vsegavedočega Boga verujem; se mi mar s temi novimi vedami um otemnuje?

To prihaja od tod, se ugovarja, ker se pri unem vendar nekaj razumeva: pri tem pa nič ne; in ker tam se iz verovanih resnic s umovim sklepanjem dajo nove resnice snovati: tukaj pa ne.

Toda, ali moram še pripominjati, da vsako verovanje, bodi si človeško, počutno ali božje, že zato, ker je vera, ima seboj nekaj mračnega in nerazumljivega, s čimur se od vede razločuje? In pa — koliko je primérlejev v zgodovini, koliko prikazen v natori, pri kateri se razun samo tega, da so, kar spričbe poterjajo, čisto nič ne zapopade. In kdo prepoveduje, kaj brani iz verskih resnic, ktere na nezmotljivo besedo Božjo veruješ, dalje umovati, novih resnic ispeljevati in izpeljanih teologiški sostav (sistem) skladati, kakor se iz zgodovinskih in naravoslovnih znanj zgodovinske in fiziške sisteme delajo?

Proč tedaj s dvomom: če keršanska vera pač olikuje! Prevdarite pa namesto tega, kako preblaga je ta olika. Kolikor blagši resnica, toliko blagši je osvitljenje. In ktere resnice so bolj blage, kakor resnice keršanske, bodi si, da se osiraš na njih začetek ali na njih predmet, ali na njih učinek? (Dalje sledi.)

## Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Vošila o 25letnici v Ternovem.) Ko se je ob 8 zjutraj v gosp. župnikovih sobah zbrala velika množica duhovnijanov, in so bili prebivavci s Močirja že malo prej svoje vošila opravili, je devica Antonija Breskvar gladko in deklamatoriško govorila naslednje vošilo:

Prečastitljivi naš gospod Oče!

Mine dan, mine noč — mine teden, mesec, leto za letom, mine množina lét. In takó je minula četertina stoletja, odkar ste naš duhovni oče ter fajmošter, še več — 30 lét pa, odkar ste pri nas duhovsko pastirstvo začeli.

ali Stremajerju). V ta namen „Diario Espanol“, vradni in liberalen časnik v Madridu, podaja navdušen članek v čast cerkvenim redovom, ktere misijonarji pošiljajo v španjske nasele (kakor n. pr. ako bi jih mi Avstrijanci zdaj pošiljali v Bosno). „Diario“ pripoveduje besede, ki jih je eden namestnih kraljev v kolonijah govoril španjskemu kralju Karolu III v preteklem stoletji, namreč: „V vsaki redovnici, ki pride na Filipinske otoke, ima Vaše veličanstvo enega velikega vojvoda in eno armado.“ In general Orca ravno tam: „Pošljite mi kompanijo redovnic, služila mi bo bolje kot 40 vojaških batalijonov.“

Marsikteri temni oblaki so šli ta čas nad Vašo častitljivo glavo; pa tudi moramo reči, da ni bilo brez lepih in solnčnatih dnevov, ki so lepo svetili nad Vami in vso duhovnijo. Pa molčimo danes o britkostih, skerbéh, boleznih ali tudi težavah, ki jih je morebiti Vaših podložnih premala poslušnost na Vaše lepo serce nakladala: vse bodi potopljeno v morje pozabljivosti, vse naj zakrije današnje priserčno veselje, ki napolnuje serca vse duhovnije, da ste med nami doživeli 25letnico, četert stoletja svojega preblagega pastirovanja kot župnik med nami.

Poglejte nazaj, kako lepi, če tudi polni skerbí so bili dnevi, ko so bile groblje kamenja po prostorih, kjer zdaj zala cerkev stoji. Kako mično in mило je bilo, ko se je temelj postavljaj, ko so se zlagoma stene visoko nakviško vzdigovale, ko je poslednjič stala kakor nebeška nevesta in so jo škofove roké posvetile! Ali kdo ni bil ginjen, ko je cerkev zlagoma oltar za oltarjem na novo dobila, ko jo je kinčal tepi novi križev pot, ko se je častitljivo oglasil novi veliki zvon v zvoniku, ko so lepo vbrane nove orglje na koru prelepo zapele!

Ali čem pa popisovati, kako lepe in spodbudne opravila so se v prostorni novi cerkvi obhajale, kako so sloveči govorniki s krasne lece Božjo besedo označevali, koliko neomadežanih daritev je v ne veliko letih že vidila ta cerkev?

V kako lepem spominu nam so dnevi sv. misijona in kako drag nam je križ, ki nas na njega in na storjene sklepe in obljube spominja! — Kako veseli smo vsako leto šmarnc, ki ste jih Vi nam pričeli! In kdo ni presunjen pri pretresljivih skrivnostih velikega tedna, ki se v tako velikanskem novem Božjem grobu obhajajo?

Zares, slép bi mógel biti, kdor bi ne spoznal, kako visoko je z vsimi timi in takimi napravami vsa naša duhovnija povzdignjena.

Ali je bilo pa Vaše blago prizadevanje ne mara manjši za naš notranji tempelj, za lepoto naših duš, naših serc? Je bilo morebiti manj resno Vaše delo za lép red po naših hišah, za npravno, čedno življenje, za spodobno odrejo otrók, za nedolžnost mladine, za neomadežanost odraslih, tolažbo bolnikov, pripravljanje umirajočih za srečno prihodnje življenje? — O ne manjši je bilo to prizadevanje, ampak še večí in dostikrat sklenjeno z veliko večimi težavami, kakor za cerkev in njeno lepoto; in če je kje premalo sadú, ni tega krivo Vaše premalo delo, ampak naše premajhno sodelovanje. Od malih otročičev do umirajočega starčka — vsi so vam pričé, da ste svoje dolžnosti vestno spolnovali. Upajmo pa tudi, da delo je sad rodilo, in kakor se cerkvene lepote zdaj vidijo očitno, tako se bode sad Vašega duhovnega dela še bolj očitno enkrat naznanil v večnosti. Bog je Vaše delo gotovo blagoslovil, in danes ta slovesni dan želimo in vošimo, da bi ga še nadalje in še obilniše blagroval in blagoslavljal. In ko za vse serčno, naj serčniši hvalo naznanjamo, prosimo goreče, da bi nam odpustili vse naše pomanjkljivosti; obljubimo pa še večí poslušnost, sprejemanje naukov in sodelovanje v prihodnje. Želimo in vošimo boljši zdravje, še prav dolgo in zadovoljno ter srečno življenje tukaj med nami, in enkrat za vse dela, za vse trude in skerbí — svitlo, najsvitljejši krono v nebesih.

Dalje je obče spoštovana devica Liza Doberletova v imenu pevcev in pevkinj naslednjo vošilce prav lično in izverstno govorila:

Prečastiti gospod Oče!

Drugi se veselé in srečo vošijo za tako častitljivo slovesnost; tudi pevstvo zastati in molčati ne smé. Če kdo drugi, ima pevstvo vzrok danes veselje naznanjati.

Pet in dvajset lét in še več smo peli, če tudi se je med ljudstvom po fari veliko spremenilo, in še marsikaj celo med pevstvom.

Peli smo še v stari cerkvi, peli in pojemo v novi, od Vas nam tako prijazno pozidani. Peli smo veselo, peli tudi žalostno — pri sv. mašah slovesnih, pri mašah mertvaških za naše ljube ranjce. Peli smo pri Šmarnicah, peli pri Božjem grobu — o smerti in ustajenji Gospodovem, — peli Aleluja in Hosana! Peli smo v domači hiši, peli na Rožniku, na Šmarni in Žalostni gori, rečeno bodi, da smo peli na suhem in na vodi.

Peli smo, ker ste Vi nam serčnost dajali, marsikterikrat še tudi z nami zapeli.

Vse naše ljudstvo je petja veselo, in upamo, da tudi Bog ga je vesel, ker peli smo samo poštene, če tudi večkrat vesele.

Za veliko dobrot se Vam ima pevstvo zahvaliti, pa je tudi resnično hvaležno. Kakor vsa fara, tako tudi vsi pevci in pevke, in sploh, kar orglja, piska, gode al' brénka, žvenka al' klenka — dans svojemu prečastitemu in ljubljenu gospod Očetu voši in želi, da bi še prav dolgo in srečno med nami živeli, — enkrat pa vsi skupaj v nebesih Te-Deum zapeli.

Potem so ternovske pevkinje naslednjo poesijo v kvartetu prav ginljivo odpele:

### Za 25letnico

22. prosinca 1879.

Zadoni naj glas veselja,  
Čast Bogú, ovčicam mir!  
Se spolnila nam je želja:  
Jubilira naš Pastir.  
Naj Gradašice bregova  
Napolnuje pesem nova:  
Serce naše se topí,  
Vse je polno radosti!

Oče in Pastir predragi!  
Svojih dni najlepši cvet  
V službi ste med nami blagi  
Voljni bili preživét'.  
Nam in sebi pletli vence,  
In odpirali studence  
Časnih, večnih nam dobrót  
Za življenja srečen pot.

Stari, mladi smo se zbrali  
Vam zahvalo naznanit;  
Vaše blagre smo vživali,  
Dans je dan se veselít'.  
Radi srečo bi vošili,  
Ker so dnevi se nagnili  
V trudnem delu na zapad,  
Bog daj dela mirni sad!

Oče ljubi, prečastiti!  
Bog Vam daj še mnogo dni  
V zdravji, sreči blagoviti  
Do naj viši starosti!  
Glejte cerkev si nevesto,  
Glejte farno verno-zvesto,  
Glejte v večno — solnčni raj.  
Tam bo plača vekomaj.

Poslednjič je še gosp. Drag. Žagar, vradnik pri deželnem odboru, prav olikano govoril naslednje tehtue besede:

Prečastiti gospod župnik!

Dovolite, da Vam tudi jaz in sicer v svojem imenu in v imenu Ternovskih in Krakovskih faranov k da-

našnji slovesnosti, k Vaši petindvajsetletnici iz dna serca čestitam.

Ne bodem v novo na drobno našteval Vaših zaslug za našo farno, ker véim, da bi bilo tako hvalisanje Vašemu skromnemu mišljenju na protno, in ker sem dalje tudi terdno preverjen, da so preimenitne zasluge Vaše ipak vsacemu razumnemu faranu z neizbrisljivimi čerkami v serce vtisnjene.

Kajti samo pogled na veličastni Božji hram, kterege je Vaša izredna gorečnost in darežljivost na mesto prejšnje preponižne cerkvice postavila, primora nas priznati, da v istizi monumentalna stavba v svoji sedanjí prekrasni obliki ne služi samo naši domači fari, temveč celemu ljubljanskemu mestu v kinó in slavo, ter naš dovolj uči, kako izredno velike so Vaše zasluge za našo farno, kajti tako velikansko podjetje tako rekoč s pravnima rokama pričeti, in srečno dokončati, to dostojno in vredno ceniti bodo znali pač le tisti možje, ki so njega dni v onem pretežavnem času Vam véрно na strani stali.

Da pak farani Ternovske cerkve sv. Janeza Kerstnika vsaj po svojih slabih močéh tudi dejansko svojo ljubezen pokažejo, Vam, preč. gosp. župnik, izročim v imenu Ternovskih in Krakovskih duhovnjakov to le malo darilce (povedala je o njem „Dan.“ zadnjič) v prijazen spomin na današnji dan z naročilom, da blagovolite ta dar sprejeti kot znak hvaležnosti in spoštovanja župljanov do svojega preskerbnega dušnega pastirja, kterege naj vsegamogočni Bog še dokaj lét pri čverstem zdravji ohrani v dušni in telesni prid in blagor njegovih vernih ovčic in v ta namen navdušeno zakličem: „Bog Vas živi še mnogaja ljeta!“

Iz pastirskega lista Sekovskega kneza in škofa v prid darov za sv. Očeta. Vikár pastir pričjenja s primerom. Oče silne družine je prišel v veliko nearečo in bridko pomanjkanje, to pa po tuji hudobiji, brez lastnega zadolženja. Vsi občutki, vse serca, vsa ljubezen njegovih dobrih otrok je pri očetu in daleč iz tujega mislijo, kako bi očetu pomagali.

Pač vidite, ljubljene v Gospodu (govori viši pastir po besedi), naša velika skupna družina je sveta Cerkev; naš sveti Oče, ki so po tujem zadolženji in samosilstvu pripravljene v naj večji pomanjkanje, so Papež; otroci njih v daljini smo mi sami vsi. In v resnici, mi čemo biti dobri otroci svetega Očeta! Zato je meni dolžnost Vam obširnije poročiti, kakošen je sedanji stan in kakošne razmere svetega Očeta... Božja previdnost dopuša, kakor nekdsaj Boga Odrešenika, tako tudi svetega Očeta, še zmeraj hoditi po poti bolečin, pod bremenom težkega križa, ter jih sovražniki obdajajo in trinožijo. Vendar pa Previdnost svoj pot vse obrača Cerkvi v blagor, če tudi po britkosti in bolečinah.

Od ene teh britkosti moram danes posebej govoriti, ker je poslednji čas huje pritisnila, in ker nas zadeva, da nji nasproti za pomoč skerbimo: menim pa milošnje za sv. Očeta (Petrov penez).

„Kdor oltarju služi, ta naj tudi od oltarja dobiva svojo hrano“, pravi sv. Duh. Valed tega vidimo, kako so dušnemu pastirju z njegovo farno tudi farni zaalutki in škofu s škofijskimi dolžnostmi odločeni tudi škofijski prihodki, da imajo potrebne pomočke ter morejo svoje naloge do Boga in do vernikov spolnovati. Papežu pa je Kristus dal vesoljni svet za njihovo škofijo, in temu primérno je božja previdnost tudi papežu odločila vse cerkveno državo kakor duhovsko dóbro ali beneficijo, ter so papež v tej državi pristo in samostojno gospodovali in so tudi med posvetoimi vladarji imeli čast in prihodke kacega kralja. S tim ste se v blagor sv. Cerkve dosegali dve potrebni reči, namreč prostost, da so

bres zadržka od kacega drugega vladarja zamogli vladati sv. Cerkev, in prihodki, da so bili smožni vse potrebe sverševati in vse cerkvene službe obraniti, ki so potrebne za vesoljno sv. Cerkev v njenem središu. V ta dvojni sveti namen je Bog po keršanskih vladarjih in narodih papežu cerkveno državo dal.

Pa tudi sovražniki sv. Cerkev so prav dobro spoznali, kako neogibno potrebni ste ti dvé koristi, kateri papež sajemajo iz posesti svoje svetne dežele za svo Cerkev. Zato so (ti sovražniki) po vnebovpijočem božjem ropu cerkveno državo ugrabili in so papežu pustili le še njihovo stanovanje, ne iz sovraštva do osebe papeževe, ampak iz sovraštva soper Cerkev, ki so menili, da se jim bo dalo jo potrebiti, ako bi sv. Oče po zgubi cerkvene države ne imeli ne prostosti in ne dohodkov več, kar je potrebno za svobodno vlado sv. Cerkev. Da pa so se v tem naj veči del učeli, to je razun Božjega varstva nad Cerkvijo naj bolj pripisovati milošnjam za sv. Očeta (Petrovemu penesu), ktere so verniki delili z detinsko ljubeznijo in zvesto stanovitnostjo. Dokler bode zadostno milošenj za potrebe sv. Cerkev, dotlej tudi prostosti svetega Očeta v Cerkvni vladi ne morejo popolnoma podvezati; berž pa ko bi dobrotni darovi nehali, bi tudi sv. Oče v svoji prostosti pri vsaki stopinji bili zadrževani, tudi še tedaj, ako bi jih nobeni drugi okovi ne oklepali.

Zato so sovražniki sv. Cerkev od začetka vse poskušali, da bi darove za sv. Očeta zadrževali, to so počenjali s psovanjem in obrekovanjem s lažmi in sleparijami, celó pod pobožnimi pretvezami in hinavšino. Posebno vgodno priliko k temu so poslednji dve leti menili sajemati iz tega, da so po 50letnem škofovskem jubileju Pija IX in po njih smerti s najpredersniši nesramnostjo pred vsim svetom očitno terdili, da Pij IX so v teku lét in poslednji čas dobili toliko preobilnost dobrotnih darov ter so jih na obresti naložili, da Leon XIII in prihodnji papeži nobenih doneskov več ne potrebujejo, temuč da iz uni obresti zamorejo opravljati vse Cerkvine potrebe.

Pastirski list pravi dalje, da hujskanje sovražnikov res ni bilo brez nasledkov, in našteva velike papeževe potrebe v prid vlade vesoljne Cerkev.

(Konec nasl.)

### Kronana Devica.

(Prosto poslov. po: „Vor aller Jungfrau Krone!“ Cantate, stran 94.)

Deviška Tvoja krona  
Nad vse se lesketá;  
Prečisto siješ s trona,  
Marija lilija!  
Ti kinč si svoj'mu spolu,  
Te gledam na prestolu:  
Enake Tebi ni.

Naj lepáih čednost cvetje  
Vaih milost Te častí;  
Po Tebi nam otetje  
In upanje žari;  
Preserčno pozdravljati  
Te čemo, sladka Mati,  
Kraljica vaih devic.

Ti v čistosti blišči  
Popolnoma si vsa,  
Beseda se včloveči,  
Si Mati blažena,  
Ko je meso postala,

Nas revne vse odbrala  
V otroke Božje ja.

Nevesta prečastljiva  
Si svetega Duba,  
Nam mati ljubeznjiva  
Ob desni Jezusa.  
O pomni in se vemili  
Otrók, ki so grešili,  
In pros' Boga za nas!

Ti nas oblagodari,  
V vsem dobrem poterjaj;  
Nas dušne smerti vari,  
Ti z nami se vojskuj;  
Naj bodo naše djanja,  
O Mati, brez nehanja,  
Bogú na večno v čast!

Radoslav.

### Razgled po svetu.

**Cerkev in država.** Liberalna „New-Yorker Zeitung“ pravi med drugim: „Po drugi strani pa se ne dá tajiti, da država lahko zabrede na napačne misli o svojem stanju, ako se v take cerkvene reči vtika, ki ji nič mar niso. In ravno tukaj Bismark-Falkova država tiči v veliki napaki.

**Nemško.** Kdo je kriv, da se rudečkarstvo množi? Velik šum je nedavno delal govor poslanca pl. Ludvig-a v berlinskem zboru. Ta govor je dolžil Bismarka, da njegova prekucijska politika je kriva, da se širi rudečkarstvo v nemškem „reich-u“. Rekel je: „Gospodje! Po mojem umu je glavni vzrok, da socijalna demokracija raste, vsa politika kneza Bismarka z vsem vred, kar je ob nji. Znano Vam je, da knez Bismark je zapustil staroprusko politiko moralične (duhovne) pridobitve, in na njeno mesto je stopila politika kerví in železa. Vstala je nova vravnava. Za to novo deželasko vravnavo je knez Bismark cesarju, cesar pa Bogu odgovoren. Toda gospodje, kakor so se reči motale, kakošen vpliv so imele do vsega našega državnega življenja, to, menim, gré pred našo sodnijo, in tukaj je iskati šole socijalne demokracije.

Govornik skazuje, da Bismarkova politika je posnetek Kavurjeve politike in zakliče: „Kdo so bili v notranjem podpore Bismarkove politike? Najprej veseli kupček prikimovalcev; drugič življi, ktere je prekuc l. 1848 obudil, tisti življi, izmed kterih sem na svoje lastne, takrat še prav dobre ušesa v Bratislavi po marcovi bitvi ališal besede: „Ali ni nobeden pesov padel?“ Gospodje, s pesovi so si mislili prince kraljeve hohenzollerske hiše.

Predsednik: Prositi moram, pri miru pušajte take dogodbe, vse eno, če so resnične ali ne.

Govornik: Nisem vedil, da se ne smejo doveršene dogodbe praviti v zbornici; da so resnične, za to sem porok.

Predsednik meni, da celó tako žaljivih dogodb ni praviti; govornik pa sklepa s klicem, da naj se prebije zid med kraljem in njegovim zvestim ljudstvom.

Iz doljnih Obrenskih krajev pišejo, da se hudodelstva soper pravnost strahovito množijo. V Düsseldorfu je bilo v kratkem 12, v Klevu 5, in v Düsburgu 10 osób pred porotnijo zarad zoperpravnih hudobij. Predsednik porotniški v Bonu je ob koncu sej poterjeval, da se pregrehe res množijo in rekel, da sodnija ne more vzroku teh strahovitost na sled priti. Dopisnik pa si

je svét, da očitno ispostavljanje nesramnih podobin po prodajalnicah in rasširjanje ostudnih spisov in knjižur, pa neke predstave na kazališnih odrih, nekake ne-spodobne igre nemarnih pohajavcev, pa gerdi „inserirati“ (naznanila) po liberalnih časnikih take kužljivosti pospešujejo in vzrokujejo. — Čuden je pa res svet: ne-ktore pregrehe in hudodelstva postava ostro kaznuje; terpi pa ostudnosti, ktere so vzroki tistih strahotnih hudobij! Kje je doslednost?

V Fontani na Laškem so zasledili veliko goljufnjo, ktera se je zgodila nad neko Marijno podobo, ki je patrona one srenje in jo ljudstvo zelo časti. Ta podoba je imela velik zaklad v zlatu, kterega so ji pobožni prineali kot prosilne in zahvalne darove, n. pr. slate verižice, ubane, perstane i. dr. dragocenosti. Odstavljeni župan Janes Galante je nasvetoval in dosegel dovoljenje, da se smé vse obstoječe zlate darila spremeniti v zlato krono za Marijno óudežno podobo. V menjo vseh tistih daril naročí iz Napolja zlato krono, okinčano, kakor je terdil, s dragimi biseri. — Ljudstvu je krona dopadla, pa kmalo nastane sum po nekterih znamnjih, da krona ni bila iz zlata, ampak le iz bronu in po verhu pozlačena, dragi kamnji pa pobarvana steklenina. Novi župan je dal to reč preiskati po znajdenih možéh, kteri so krono enoglasno priznali za sleparijo; krona je bila pozlačena in okinčana s steklovino. — Kdo se bo čudil, ako se take sleparije, taki cerkveni ropi godijo v Italiji, v kateri je bil kralj toliko cerkvenega premoženja pograbil, in zato pri enakomisleči druhali dobil sarkastični naslov „poštenoviča“? Regis ad exemplum totus componitur orbis“, pravi latinski pregovor; t. j.: Po kralju se ravna ves narod.

## Cvet in sad sveste molitve.

### Zahvale.

Št. 1. Naša cela družina bila je v nevarnosti ob vse priti, ob ves imetek. Opravljaj sem v imenu vseh družih devetdnevnico v čast presvetega Serca Marijinega, ter obljubil naznaniti po „Danici“, ako bom po priprošnji Device Marije uslišan. In res! Še nisem dokončal devetdnevnice, ko se je od nas nevarnost odvernila po priprošnji presv. Serca Marijinega. Bodi vedno čéšeno presv. Marijno serce. H.

Št. 2. Z Gorenjskega. Mlada novinka je z žalostjo morala zavolj bolehnosti za čas zapustiti tiho življenje samostansko; pretečeno leto bila je v bratovsko molitev priporočena, da bi ji Marija sprosila ljubo zdravje. Na ta namen je tudi sama vedno zdihovala k Mariji N. lj. G. presv. S. opravila devetdnevnico, in dvakrat božjo pot k Mariji-Pomagaj. Po Božji milosti je spet v samostanu, ter se preserčno zahvaljuje priprošnji Marijini in bratovski molitvi, po kateri je zadobila zaželjeno zdravje. S terdnim zaupanjem na Božjo pomoč po Marijnih priprošnjah se še dalje priporoča v molitev za gnačo stanovitnosti, da bi dosegla zaželjeni namen, ako je volja Božja.

Št. 3. Neka druga oseba naznanuje zahvalo N. lj. G. presv. Serca za več prejetih milost in dobrot.

### Zahvala in prošnja.

Moj nekdanji prijatelj P. mi je še lansko spomlad omenil, da je obljubil v „Zgodnji Danici“ očitno se zahvaliti, ako bode ozdravel. In to se je zgodilo, da je ozdravel, pa dozdej še ni izpolnil svoje obljube, dasi-ravno bode že čez dvé leti tega. Pred enim tednom je

pa zopet obolel, in bolesen, kakor se kaže, utegne biti čedalje huji, ker najberž bo vročinska bolesen, ali kaj enacega, posebno ker po noči je navadno ves zmešan. Bil je že previden s svetimi zakramenti. Obiskal sem ga in me je lepo prosil, da naj Vam to sporočim. Tako me že vest priganja za pero prijeti... Bil je pred dvema letoma za smert obolel ter bil previden s svetimi zakramenti, in v ti stiski se je obljubil na božjo pot k Mariji-Pomagaj na Brezje ter so tudi opravljali devetdnevnico v čast Naše ljube Gospé presv. Jezusovega Serca, — in v kratkem je bil zadobil ljubo zdravje. Božjo pot je opravil k Mariji-Pomagaj na Brezje; le očitne zahvale še ni izpolnil po „Zgod. Danici“, kar je bil obljubil. Toraj naznanja zdaj tisočero zahvalo Naši ljubi Gospej presv. Jezusovega Serca in Mariji-Pomagaj na Brezji. In ker je zdaj zopet v enakem položaji, toraj se s terdnim zaupanjem in z zaupljivo prošnjo zopet za nadaljno pomoč priporočuje v molitev bratom in sestram te družbe. Opravlja se tudi devetdnevnica, in ako bode Bogu dopadlo, da ozdravi, bi hotel v drugo zahvaliti se očitno ter spolnim imenom v „Zg. Danici“. To bi bilo tudi veliko veselje in tolažilo za družino, kteri mora služiti vsakdanji kruh le z delom svojih rók.

— Iz ljubljanske okolice.

J. O.

### Prošnje.

Neka mati kaj goreče v molitev priporoča brat. udom N. lj. G. svojega bolnega, zraven pa terdovratnega sina, da bi mu N. lj. G. sprosila spoznanje, poboljšanje in zdravje, ako mu je v zveličanje; ako to ne, pa saj srečno zadnjo uro. — Žena prosi za spreobrnjenje svojega moža, pijanca, in v dušnih zadevah sploh v silno žalostnem stanu; pa tudi sebi prosi pomoči iz silno velike dušne in telesne nadloge. — Neka oseba se priporoča v bratovsko molitev, da bi pravico dosegla, kakor ji gre. — Mati goreče priporoča v bratovsko molitev svoje sinove za resnično in stanovitno spreobrnjenje, med njimi še tudi učenca za pomoč in razsvetljenje sv. Duha. — Gospá vdova z več sinovi, kteri ji veliko skerbí prizadevajo, v dušnem in telesnem oziru, vse goreče priporoča družbi Naše ljube Gospé presv. Serca v molitev, — zraven še posebej tudi učenca, da bi srečno in dobro svoje učenje izveršil. — Priporočuje se neka družina bratovski molitvi za keršanski mir, edinost in keršansko ljubezen. — Na duši in na telesu bolna oseba bodi živo priporočena v bratovske molitve.

### Bratovske zadeve.

Nameni in priporočevanja pri sv. maši in sploh v molitvi za mesec svečan 1879.

(Svečan ima svoje ime od sveče, to kaže na luči, ki se prižigajo na Svečnico, t. j., drugi dan tega mesca, ko se sveče blagoslovljajo in prižigajo pri Božji službi v spomin Marijinega darovanja in očiševanja v tempeljnu.)

I. Glavni nameni: Razsvitljenje in spreobrnjenje najbujših nasprotnikov sv. Cerkve na Slovenskem.

II. Posebni nameni:

1. svečana. Sv. Ignacij muč., škof Antijohijski, v Koleseju v Rimu za sv. vero raztergan od levov l. 107. Priporoč.: Vsi sovražniki sv. vere, posebno v Aziji in Italiji. Obujenje misli na smert. Stanovitnost v veri, zlasti šolske mladine.

2. IV. nedelja po ss. 3 Kraljih. Evang.: (Mat. 8): Jezus zapové viharju. Svečnica ali očiševanje M. D. 40 dni po Jezusovem rojstvu. Priporoč.: Zaslupljeni neverniki. Nedolžni otročiči za ohranjenje gnađe Božje. Obvarovanje pred jeso in sovraštvom, slasti mladine.

3. Sv. Blaž, škof v Armeniji, muč., obglavljen l. 316. Časti se posebno zoper nesnane bolezni v gerlu in vratu. Priporoč.: Bolniki, posebno v vratu. Bolni na duši, t. j., vsi v smertnem grehu. Obvarovanje mladine pred pohujšanjem.

4. Sv. Andrej Korzini, karmelit, škof, † l. 1375. Priporoč.: Odpravljenje pobojev in preteпов. Brezverci, zlasti ljubljanski. Zapravljevci.

5. Sv. Agata, dev., mučena l. 251 zaradi ohranjenja devištva. Priporoč.: Deklice za sveto čistost, posebno slovenske. Odpravljenje jese zoper sv. vero pri prostomišljakih. Uslišanje vsih prošenj k N. lj. G. presv. S.

6. Sv. Rotija ali Doroteja, mučena za sv. vero in čednost l. 308 v Kapodociji. Priporoč.: Vse nedolžne deklice in sploh mladina za lepo življenje. Spreobrnjenje dežel pod Turkom. Obvarovanje pred nevrednim Obhajilom.

7. Sv. Romvald, ustanovnik kamaldolenskega reda, † 1027. Priporoč.: Ljudje samskega stanú. Sv. Cerkev na Kranjskem. Obvarovanje dečkov pred pohujšanjem.

8. Sv. Janez Mata, začetnik redovnikov sv. Trojice za odkupljevanje sužnjev, † 1214. Priporoč.: Vsi sužnji greha in hudih navad. Spreobrnjenje zamurcev. Pravo čiščenje presv. Trojice.

## Listek za raznoterosti.

Mlg. knez in škof Ljubljanski bodo to leto obiskovali in zakrament sv. birme delili v naslednjem redu: Mesca majnika po vsih duhovnijah Postonjske, Bistriške in Cirkniške dekanije; mesca rožnika po vsih duhovnijah Šmarske dekanije; v prvi polovici mal. serpana po vsih duhovnijah Leskovške dekanije; konec malega in v začetku vel. serpana v Cerkljah in na št. Urški gori Kranjske dekanije, pa v Komendi in v Vodichah Kamniške dekanije. Natanko določanje dni za posamezne kraje se bo pozneje naznanilo.

Č. g. Fr. Karun, Ternovski fajm., so o svoji 25letnici od presvitl. cesarja poslavljeni z zlatim križem s krono za zasluge.

Gosp. dr. Franc Papež je pričel advokaturu v Ljubljani in ima svojo pisarno v Križevniških ulicah h. št. 4 v I. nadstropji.

Za novo ljudsko šolo na Golem so presvitli cesar darovali 300 gl.

Milostlj. knezoškof Lavantinski bodo t. l. v Brežki, Gornjograški, št. Lenerski in Ptujski dekaniji imeli cerkveno obiskovanje in ob enem delili tudi zakrament sv. birme. Posamezni dnevi se bodo pozneje naznanili.

Časopis katoliškega duhovenstva. Red. dr. Klem. Borovy, prof. cerkv. prava in podstavnega bogoslovstva na Praški univerzi itd. itd. — Ta izverstni časnik v českem jeziku izbaja v 8 petpolinih zvezkih, na 6 tednov po 1 zvezek, in stane po bukvoletstvu 3 gld., naravnost pa po 3 gl. 50 sl. na leto. — Obseg zadnjega zvezka lanskega leta je: Rimsko-slovansky ritus v Emausích (predmestni samostanski cerkvi v Pragi); Darwinism v polaeontologii; Pastoralni konference; Krev mučeniků důkazem pravdy; kronika: Zprava o spolku sv. Josefa. — Mše sv. in die s. Marci et diebus Rogationum. — Bezkonfesionalni Lřbitov v Bruselu. — Kdy náleží bítí se v prsa při Agnus Dei? — Papež Lev XIII přítel křesťanských starožitností. — Mše bez ministranta. — Akademie křesťanská. — Literární oznamovatel: Karel IV. — Zrádcové vlasti. — Věneček. — Hlídky časopis.

pisů. — Znancem češtiny svetujemo branje tega časnika. Pošlje se naročnina s napisom: „Slav. ekspedice „Časopisu katol. duchov.“ v Praze (Prag), v kniž. arcib. knižnici. v seminari.

Poslednje novice. Pravijo, da je v Carigradu sultan zbolel. — Turki s grozno jezo tišijo, da bi se berlinska pogodba oziroma na izročenje mest in krajev ne spolnila; turški prebivalci v Podgori in v Spuzi se preseljujejo v Škadar, ker vidijo, da Porta določno ti okrajini hoče izročiti Černogori. — Zbornica na Dunaju je z večino 42 glasov sprejela berlinsko pogodbo in tako poterdila polastenje Bosne, zoper kar je bilo toliko besedovanja in nasprotovanja. — Iz vzhodnje Rumelije (ki so jo Rusi v oblasti imeli, pa po berlinski pogodbi se ima zopet Turku dati) pišejo, da se Bulgari nikakor nočejo Turku podvreči in da je vse pripravljeno k novi vstaji, berž ko bodo Rusi odšli iz dežele. — Navadnih vojaških vāj letos menda ne bo. — Veliko evropsko vprašanje postaja kuga, ki se na Ruskem prikazuje. — Na Francoskem so gambettovci začeli preganjati najpoštenjši može iz visokih državnih služb. Gambetta léze v sedanje Bizmarkove kleče.

## Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Č. g. Vinc. Polaj, kuratni beneficijant na Vačah, je dobil duhovnijo Lipoglav; č. g. Jan. Parapat duhovnijo Zagradec, in Vranja peč je razpisana 18. pros. Č. g. Gašp. Gašperlin, fajm. v Bučki, gre v pokoj in duhovnija je razpisana 24. pros.; ravno tako so razpisane Dole, ker je ondotni č. g. župnik dobil duhovnijo Merno peč, in Čermošnjice, ker ondotni č. g. duhovni pastir Ign. Böhm prestopi v red sv. Frančiška Pavljana.

V Lavantinski škofiji: Č. g. Jožef Zadravec pride za provizorja k sv. Ožbaldu pri Dravi, in č. g. Matija Frece za kaplana v Laporje.

## Dobrotni darovi.

Za poškodvane s povodnijo na Notranjskem: Iz Kamnika po preč. g. dekanu 19 gl.

Za spominek † župnika Aleša Jerala: Čč. gg. brata Anton in Nace Tavčar 10 gl.

Za katoličanstvo in katoličane v Bosni: Gosp. Jož. Jerič 2 gl. — G. Ant. Z. 1 gl. — G. J. Rozman 2 gl.

Za sv. Očeta: Iz Kamnika po preč. g. dekanu: J. K. 5 gl.; č. g. Brenc 1 gl.; č. g. Žust 2 gl.; Radomlje 3 gl.; gospa H. F. 1 ces. cekin. — V. 1 gld. — „Za obletnico sv. Očetu Leonu XIII gimn. kat. J. M.“ 5 gl. — Č. g. M. Zagorjan 2 gl. — M. Š. 1 gl. sr. s prošnjo sv. blagoslova. — Č. g. fajm. Frid. Hudovernik 3 gld. 10 kr. v sr. — Marija Zupan 1 križavec za 2 gl. 12 kr. star. den. — M. M. 50 kr.

Za afrikanski misijon: M. M. 1 gl.

Za kristjane na Jutrovem: Po preč. g. dek.: Berdo 1 gld.; Zlato polje 1 gld. 40 sl. — M. M. 25 kr. — Neimen. 25 kr.

Za Božji grob v Jeruzalemu: V. 1 gl.

Za sv. Detinstvo: V. 1 gl. — Druž. G. in S. 4 gl. — Neimen. 50 kr. — M. Š. 50 kr. — Iz Moravč 1 gl. 20 kr.

Za stradajoče v Kini in družih jut. deželah: Č. g. Martin Zagorjan 3 gld. — Neimen. po gosp. J. Porentu 2 gl. sr. — Preč. g. dr. J. Gogola dvojnata ces. cekin.